

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)
навчальної дисципліни «Психологія творчості»
на 2024/2025 навчальний рік

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма здобуття освіти	очна
Рік підготовки, семестр	4 рік/7 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	3/90
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	українська
Розміщення курсу	Google classroom

2. Інформація про викладача

1. Викладач: Гальченко Вікторія Миколаївна, доцент кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, кандидат психологічних наук, доцент.

Робочий кабінет (№102), графік роботи: п'ятниця 10:00-18:00.

2. Віртуальний офіс: E-mail: v.galchenko@istu.edu.ua, посилання на вебінар Google Meet в Google classroom, графік консультацій: п'ятниця 16:00-17:00.

3. Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів освіти з сучасними уявленнями про роль і багатоаспектний зміст психологічного компоненту творчості; підвищення психологічної культури майбутнього фахівця для успішної реалізації професійної діяльності і саморозвитку.

Завдання навчальної дисципліни:

- **ознайомлення здобувачів вищої освіти з базовими знаннями щодо:**
 - класичних і сучасних підходів трактування феномену творчості людини, різних варіантів психологічної інтерпретації сутності, природи, механізмів, рушійних сил і суперечностей розвитку креативності;
 - феноменології становлення особистості як культурно-історичного суб'єкта;
 - особливостей наукової, художньої та технічної творчості, інсайту, інтуїції, творчої свідомості, креативності, дивергентного та конвергентного мислення, обдарованості, творчих здібностей;
 - закономірностей перебігу творчого процесу, характеристик, умов розвитку творчого потенціалу особистості;
 - принципів та закономірностей організації психотерапевтичної інтервенції засобами творчої діяльності.

- **формування вміння:**
 - діагностувати стан розвитку творчих здібностей особистості, надавати практичні рекомендації забезпечення ефективності розвитку творчого потенціалу особистості;
 - розробляти програми дослідження, формування та розвитку творчих здібностей у людей різного віку;
 - аналізувати процес і продукти власної творчості, апробувати досвід творчої діяльності як ресурс для збереження професійного здоров'я та самореалізації;
 - проводити аналіз психологічного клімату у творчому колективі;
 - застосувати теоретичні основи психології творчості в практичній діяльності.
- **розвиток у здобувачів таких комунікаційних навичок:**
 - вільно вступати в комунікацію, налагоджувати позитивну психологічну атмосферу спілкування, взаємодіяти на гуманістичних засадах;
 - командної роботи у процесі колективного обговорення проблемних ситуацій.
- **формування здатності самостійно та відповідально застосовувати здобуті знання та навички:**
 - пропонувати власні шляхи розв'язання проблем професійної діяльності, аргументувати власні позиції, приймати відповідальні рішення;
 - дотримуватись етичних принципів у професійній діяльності психолога, діяти за засадах демократизму та гуманізму, сповідуючи загальнолюдські цінності.
 - свідомо прагнути до творчого розвитку та постійного професійного самовдосконалення.

Внесок навчальної дисципліни у формування програмних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Навчальна дисципліна вносить вклад у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Пререквізити: базові знання із загальної психології, психології особистості, вікової психології, педагогічної психології, соціальної психології.

Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси

Основна література

1. Вознесенська О.Л. Медіа-арт-терапія як засіб подолання наслідків і профілактики психотравми: Практичний посібник. Київ: ФОП Назаренко Т.В., 2020. 124 с.
2. Ємчик О.Г. Педагогічна творчість та самоменеджмент організатора дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Луцьк : ФОП Смолюк І.М., Центр дизайну і друку, 2021. 123 с.

3. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навч.-метод. посібник. Ч. 1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
4. Психологія творчості: курс лекцій з дисципліни для студентів денної форми навчання спеціальності 053 «Психологія» / укладач Костю С.Й., Мукачево : МДУ, 2018. с. 46.
5. Стратегії формування творчої особистості: методи, прийоми, форми: колективна монографія / авт. кол.: В. Г. Кремень, В. В. Ільїн, Є. Р. Борінштейн, М. С. Гальченко, М. В. Ліпін, Д. В. Погрібна, Н. В. Савчук, О. А. Федорчук. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2020. 320 с.
6. Формування творчої особистості вчителя, студента, учня : психологічний дискурс : колективна монографія / О. Д. Сафін, Н. В. Гуртовенко, С. Ю. Діхтяренко, Д.В. Малєєв [та ін.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2021. 376 с.
7. Runco, M.A. Creativity: Theories and Themes: Research, Development, and Practice. 3rd ed. New York: Elsevier, 2022. 450 p.
8. Plucker, J.A., & Beghetto, R.A. Innovation and Creativity in the Classroom: Insights from Educational Psychology. Oxford: Oxford University Press, 2023. 340 p.

Допоміжна література

1. Арттерапія і війна: контексти і досвід практичної роботи. /за заг. ред. Н. Кальки, Г. Одинцової. [Колективна монографія]. Львів: ЛьвДУВС, 2023. 283 с.
2. Біла І. М. Психологія дитячої творчості. Київ : Фенікс, 2014. 135 с.
3. Єфіменко С.М. Інтелектуально-творчий потенціал педагога: структура, зміст, шляхи діагностики та розвитку: навчально-методичний посібник. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2021. 104 с.
4. Красін Сергій Вступ до режисованої фільмо-терапії. Зцілення за допомогою кіно [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/nvaxly>
5. Медіапсихологічні ресурси подолання травми війни. 2-ге вид., випр. та доп.: практичний посібник / Н. І. Череповська, Н. Ф. Умеренкова.. Київ: Вид. «КНТ», 2023. 222 с.
6. Hennessey, B.A., & Amabile, T.M. Creativity and Learning: A Psychological Perspective. New York: Routledge, 2020. 410 p.
7. Kaufman, J.C., & Sternberg, R.J. The Cambridge Handbook of Creativity. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2021. 520 p.
- 1.

Інформаційні ресурси

1. Біла І. М. Психологія дитячої творчості [Електронний ресурс] / І.М.Біла. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/9940/1/%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%B4%D0%B8%D1%82%D1%8F%D1%87%D0%BE%D1%97%20%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%87%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf>
2. Міщиха Л. Психологія творчості [Електронний ресурс] / Л.Міщиха. – Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/sk758535.pdf>
3. Павелків Р.В. Загальна психологія: підручник [Електронний ресурс] / Р.В.Павелків. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/zagalna_psihologiya_-_pavelkiv_rv
4. Максименко С.Д. Загальна психологія [Електронний ресурс] / С.Д.Максименко. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/zagalna_psihologiya_-_maksimenko_sd

4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Психологічні основи творчості			
Тема 1. Творча діяльність особистості та її загальна характеристика			
	Лекція 1 - 2 год.	Опитування	1

	<i>Практичне заняття 1 – 2 год.</i>	Перевірка завдань домашньої роботи	8
	<i>Самостійна робота – 8 год.</i>	<i>Див. примітку.</i>	
Тема 2. Дослідження творчості у зарубіжній та вітчизняній психології			
	<i>Лекція 2 - 2 год.</i>	Опитування	1
	<i>Практичне заняття 2 – 2 год.</i>	Перевірка завдань домашньої роботи, опитування за темою, підготовка презентацій	8
	<i>Самостійна робота – 8 год.</i>	<i>Див. примітку.</i>	
Тема 3. Види творчості			
	<i>Лекція 3 - 2 год.</i>	Опитування	1
	<i>Практичне заняття 3 – 2 год.</i>	Перевірка завдань домашньої роботи, опитування за темою, підготовка презентацій	8
	<i>Самостійна робота – 8 год.</i>	<i>Див. примітку.</i>	
Тема 4. Творчий процес та його рівні			
	<i>Лекція 4 - 2 год.</i>	Опитування	1
	<i>Практичне заняття 4 – 2 год.</i>	Перевірка завдань домашньої роботи	8
	<i>Самостійна робота – 8 год.</i>	<i>Див. примітку.</i>	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Психологічна допомога заснована на мистецтві та творчості			
Тема 5. Творча особистість та її характеристика у психології			
	<i>Лекція 5 - 2 год.</i>		
	<i>Практичне заняття 5 – 2 год.</i>	Перевірка завдань домашньої роботи, усне опитування за темою, підготовка презентацій	8
	<i>Самостійна робота – 8 год.</i>	<i>Див. примітку.</i>	
Тема 6. Методи стимулювання творчості			
	<i>Лекція 6 - 2 год.</i>		
	<i>Лекція 7 – 2 год.</i>		
	<i>Практичне заняття 6 – 2 год.</i>	Перевірка завдань домашньої роботи, усне опитування за темою, підготовка презентацій	8

	Самостійна робота – 8 год.	Див. примітку.	
Тема 7. Застосування засобів творчості в терапевтичних цілях			
	Лекція 8 - 2 год.		
	Практичне заняття 7 – 2 год.	Перевірка завдань домашньої роботи, усне опитування за темою, підготовка презентацій	8
	Самостійна робота – 10 год.	Див. примітку.	
Разом поточна робота			60
	Модульний Контроль 1 (2 год.)	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100

5. Політика навчальної дисципліни

5.1. Політика щодо відвідування занять

- а аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для здобувачів](#).

5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Заводі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#);
- орієнтовані критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Орієнтовані критерії](#)). Разом із тим, завдання до практичних занять оцінюються у 8 балів. **Критерії оцінювання практичних завдань:** 0 балів – не виконання відповідного завдання без поважних причин. 1–2 бали – виконання завдання та оформлення роботи зі значною кількістю помилок. 3–6 балів – виконання завдання, оформлення завдання з кількома негрубими помилками. 7-8 балів – виконане завдання характеризується підвищеною складністю; має самостійний, творчий характер; роботі притаманна внутрішня послідовність, логічність і завершеність). Опитування складається з кількох тестів, що оцінюються визначеною кількістю балів. Якщо тест виконаний правильно, то здобувач отримує цю кількість балів, якщо неправильно, то нуль балів.
- здобувач освіти може отримати додаткові бали, шляхом участі у студентській конференції і публікації тез на ній – 5 балів. Та шляхом участі у постійно-діючому науковому гуртку «Психологічні студії» - 5 балів. Максимальна кількість – 10 додаткових балів.
- максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;
- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється

[Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальну, інформальну освіту (через процедуру визнання, яка регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти).

5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
 - робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;
 - здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;
- ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченим у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).
- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;
- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.6. Політика комунікацій

Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки до навчального курсу у Class Room;
- викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку до електронного журналу навчального курсу у Class Room;
- при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені протягом усього заняття;
- індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком,

визначеними у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком.

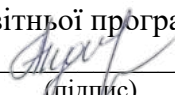
Комунікації в групі

Викладач заохочує дискусії із спірних питань та проблем, що розглядаються у межах навчальної дисципліни, висловлювання власної точки зору здобувачів на предмет їх вирішення. Обговорення та дискусії мають вестись у обстановці поваги до іншої точки зору, шанобливого ставлення до думок опонентів. Критика має бути конструктивною та обґрунтованою.

Силабус навчальної дисципліни складено доцентом кафедри, кандидатом психологічних наук, доцентом Вікторією ГАЛЬЧЕНКО

«Погоджено»

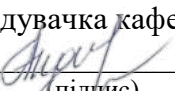
Гарант освітньої програми

(підпис)

доктор психол.наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

Ухвалено рішенням кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук (протокол №1 від 29 серпня 2024 року)

Завідувачка кафедри

(підпис)

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ